

COLLÓ DE BUFÓ!

Anna Brasó

La revelación, de Leo Bassi. Direcció, text i interpretació: Leo Bassi. Teatre Capitol, del 20 de setembre al 5 de novembre de 2006.

Abans de mostrar en escena el testicle dret, mig traient-lo per un costat d'una tanga verda amb aspecte «selvàtic», Leo Bassi avisa: «els crítics diuen que a partir d'aquest moment l'espectacle es comença a degradar, però no entenen que això no és un espectacle de teatre, sinó una obra de bufó, i els bufons, necessàriament, hem de fer algun cosa desagradable». Partint d'aquest punt, doncs, m'acomio del «colló de bufó!», en què el sinònim de testicle té un referent més aviat simbòlic, poc tangible i una entonació més aviat recriminatòria.

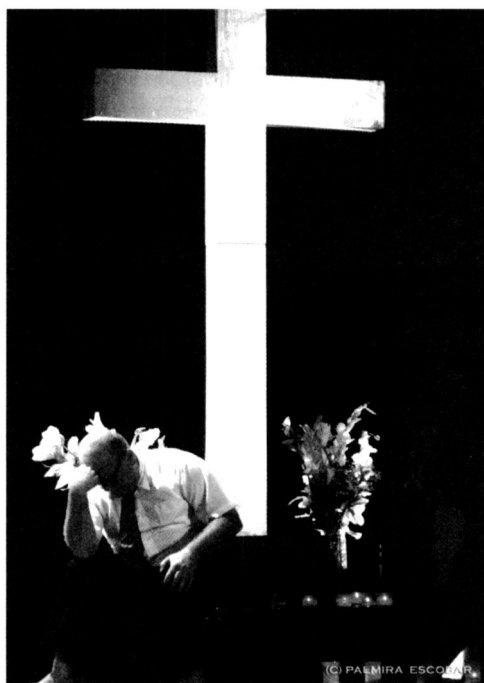
La revelación comença amb una representació d'una eucaristia que procura apropar-se als joves amb una estètica «modernitzada»: una creu blanca enorme, uns cants religiosos d'aproximació discotequera, unes hòsties embolicades que santament s'estiren i es col·loquen a les parts baixes per evitar el contagi de malalties venèries, i una declaració de principis: el Vaticà opta per promoure la difusió de preservatius a l'Àfrica. Després d'aquest deix de «Sister Act revolucionària» ve la que segurament és l'autèntica revelació de l'obra: l'intent d'atemptat que va patir l'actor al Teatre Alfil de Madrid l'1 de març de 2006; i la confessió: el desig d'exiliar-se d'Espanya i demanar asil polític a Catalunya (una broma suggerida per Pepe Rubianes, una altra víctima de la «llibertat d'expressió democràtica»).

Aquesta obra, que va ser desprogramada del Teatre del Mar de Palma (propietat del bisbat), critica, de manera irònica, sarcàstica, i bufona, en tot cas, els monoteismes, elogia la filosofia, els petits grans miracles del circ, el sexe, etc., i el politeisme. És una llàstima que algú que alça exageradament bandera de la voluntat de convertir en agnòstic tot creient que hi hagi a la sala, acabi essent incapaç de transformar aquesta incoherència, escudant-se en la manca de voluntat de coherència, com qui exigeix als altres unes operacions lògiques que després no s'aplica a ell mateix. De fet, entenc que el que hi ha darrere d'aquesta evocació mística és un desig de recuperació del cos, de la força del cos. Així ho expressa Leo Bassi, en una provocació ciutadana, sortint del teatre, un cop desat el colló, amb la tanga verda, pintat amb un estil selvàtic, i cridant i animant a cridar al públic que el segueix. Llavors, Les Rambles, si un es deixa portar, esdevé una jungla urbana, i per uns moments un evoca aquells carrers per on es podia jugar, saltar i cridar.

Quan un actor aconsegueix tenir el públic atent tres hores seguides, és que sap dur-lo allà on vol i per on vol, i com vol (que és de qualsevol manera menys indiferentment), agradi l'obra o no. El que és evident és que l'espectador és un titella de l'actor; i així ho demostra Leo Bassi: fa que cregui en els miracles quotidians quan amb els peus fa voltes a un piano; l'embruixa amb

les mans quan, amb uns mitjons foscos que es treu allà davant tapant-se el nas, escenifica una història d'amor amb jocs d'ombres; aconsegueix fer vibrar el públic i arrencar-li aplaudiments projectant tot d'imatges de filòsofs, sorprendre'l batejant pomes amb unes clares connotacions bíbliques («batejant» amb un bat de beisbol, no pas amb aigua sagrada), unint així la sensació de meravella, de fàstic i de rialla per una sorpresa folla davant la qual no saps com prendre-t'ho. Tal vegada és precisament aquesta la força de Bassi: traspasar extremadament els extrems, encara que no ho faci d'una manera radical, però sí cultivada, rigorosa, estrambòtica.

Sigui com vulgui, aquesta revelació, que de fet no ho és tant, en el moment en què és censurada i l'autor és objecte d'un atemptat, potser, com ja he dit, reveli unes altres coses: que hi ha llibertat d'expressió democràtica mentre parlis amb la boca tancada i no toquis el sistema; que és necessari evidenciar evidències; que la ciutat més que democràtica és domesticada; i que, «no bastan las veleidades, las furias y los sueños; se necesita algo más: cojones duros» (C.P.). Confesso que el de Leo Bassi no vaig tocar-lo; però tampoc cal tocar el ferro per saber-ne la duresa. Així i tot, l'actor també es podria fixar en el pes, i que la gravetat el duqués encara una mica més a l'arrel de les coses. Al capdavant, fer broma sarcàstica al voltant de l'Antic Testament per refugiar-se en el politeisme selvàtic no és caure en l'elogi de les coses dels altres per la incapacitat de transformar les pròpies? Colló de bufó...

La revelación, de Leo Bassi.
(Palmira Escobar)